

BOHUSKUSTENS VATTENVÅRDSFÖRBUND

Göteborgs Stad
Kungälv kommun
Lysekils kommun
Munkedals kommun
Örust kommun
Sotenäs kommun
Stenungsunds kommun
Strömstads kommun
Tanums kommun
Tjörns kommun
Uddevalla kommun
Öckerö kommun

Abba Seafood AB
Akzo Nobel AB
Arctic Paper
Munkedals AB
Borealis AB
Domstein Enghav
Sverige AB
Gryaab AB
Göteborgs Hamn AB
Hydro Polymers AB
J. M Huber Sweden AB
Klädesholmens
Seafood AB
MP-produkter
Mobil Oil AB
Nynas Refining AB

Perstorp Oxo AB
Pininfarina Sverige AB
Preemraff Göteborg
Preemraff Lysekil
RECI Industri AB
Renova AB
Shell Raffinaderi AB
Uddevalla
Hamnterminal AB
Wallhamn AB
Vattenfall AB
Volvo Personvagnar AB

Lantbrukarnas Riksförbund
Västra Götalandsregionen

Utredning kring bakgrund, uppdrag, roller,
uppfyllelse av myndighetskrav
2014

Agneta Sander
Phoca HB

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Vad är ett vattenvårdsförbund?.....	3
3. Bohuskustens vattenvårdsförbund	4
Pågående samordnad recipientkontroll/miljöövervakning jämfört med tillsynsmyndighetens krav.....	4
4. Vattenförvaltning och Miljöövervakning av vattenförekomster	5
Miljöövervakning genom recipientkontroll	5
Samordning av recipientkontroll ger helhetsbild	6
Samordning av recipientkontroll är kostnadseffektivt.....	6
Direktiv, lagar och förordningar som styr miljöövervakning	6
Samordning av miljöövervakning och olika aktörer.....	6
Översiktlig kostnadsfördelning för miljöövervakning	10
5. Vilken relation har Bvuf med andra aktörer?.....	10
Länsstyrelsen	10
Kontaktgrupp Hav	10
6. Anpassning av miljöövervakning till ramdirektivet för vatten.....	11
7. Slutord och förslag	12
Utveckla det samordnade recipientkontrollprogrammet, bredda fokus.....	12
Förtydliga medlemsnyttan för att behålla och värva medlemmar	13
Samverkan med övriga aktörer.....	13
Källförteckning.....	14
Bilaga 1 Genomgång av avtal för genomförande av miljöövervakningsprogram	15
Bilaga 2 Exempel på andra vattenvårdsaktörer i Sverige.....	17

1. Inledning

Syftet med denna utredning har varit att försöka klargöra Bohuskustens vattenvårdsförbunds, Bvvf:s, roll och uppdrag jämfört med dagens lag- och myndighetskrav.

Bvvf:s första stadgar beslutades 1997 och den samordnade recipientkontrollen startade 1990.

Recipientkontroll och miljöövervakning har utvecklats mycket sedan Sverige gick med i EU 1995 och Miljöbalken infördes 1999. Flera nya EU-direktiv som är styrande för miljöövervakningen i Sverige har tillkommit och implementerats i svensk lagstiftning. Sveriges fem Vattenmyndigheter startade sina verksamheter 2004 och Havs- och vattenmyndigheten, HaV, startade 2011. Båda har på olika sätt ansvar för vattenrelaterad miljöövervakning i Sverige. Andra myndigheter har fått förändrade uppdrag. Se vidare kap 4.

Med kunskap om dessa stora förändringar upplevde Bvvf:s styrelse för 2013 att den behövde få den egna rollen samt myndigheternas roll och befogenheter nu och framåt klarlagd. Därutöver ville styrelsen veta om förbundets samordnade recipientkontroll/miljöövervakningsprogram uppfyller dagens myndighets krav.

Utredningen har i huvudsak genomförts under hösten 2013 genom litteratur- och hemsidestudier, samtal med berörda myndigheter och aktörer samt möte med tillsynsmyndigheten dvs länsstyrelsen. Slutsatsen är att myndigheterna har identifierat oklarheter sinsemellan i roller, mandat och finansiering. Flera aktörer efterslyser ökad samverkan och tydligare roller både emellan myndigheter och mellan myndigheter och andra aktörer som utför olika delar av den totala miljöövervakningen av svenska vatten. På nationell nivå har arbete med att utveckla och förtydliga Sveriges arbete med vattenförvaltning initierats.

2. Vad är ett vattenvårdsförbund?

Nedan är i huvudsak enligt HaV:s hemsida

<https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/miljoovervakning.html>

Vattenvårdsförbund organiserar kommuner, industrier, föreningar m.fl. verksamheter som utnyttjar vattendragen som täkt, recipient eller för kraftproduktion. Verksamheten består som regel av övervakning av vattenkvalitén (samordnad recipientkontroll) och kontroll av flöden och nivåer. Vissa förbund tar även upp och prioriterar mellan olika vattenvårdsåtgärder. Deltagandet är frivilligt.

Det finns andra namn på sammanslutningar som påminner om vattenvårdsförbund till exempel vattendragsförbund eller kustvattenförbund.

”Det bör understrykas att den verksamhet som vattenvårdsförbund bedriver är en i grunden frivillig verksamhet och därmed följer att finansieringen av verksamheten också är frivillig. Ålagd kontrollskyldighet vid miljöprovning kan aktuell verksamhet välja att handlägga efter eget gottfinnande. Ett vattenvårdsförbund är bara en praktisk form att samverka och genomföra ålagd undersökningsplikt.”

Citat från BVVF:s yttrande angående SOU 2010:8 om införande av en myndighet för havs- och vattenmiljöfrågorna.

3. Bohuskustens vattenvårdsförbund

www.bvuf.se

Bohuskustens vattenvårdsförbund bildades 1987 och kontrollverksamheten startade 1990. Länsstyrelsen var initiativtagare. Enligt Bvuf:s stadgar (reviderade 2005, ursprungligen beslutade 1997-09-09) ska förbundet utgöra en ideell förening öppen för

- kommuner i Västra Götalands län och i angränsande kustområden
- industrier
- föreningar
- övriga

som antingen har en åvilande kontrollskyldighet eller genom sin verksamhet påverkar eller påverkas av vattenförhållandena.

Förbundet har till ändamål att samordna den verksamhet som erfordras för att

- fullgöra den kontrollskyldighet som åvilar enskilda medlemmar enligt lag eller beslut av tillsynsmyndighet
- i övrigt tillvarata medlemsarnas gemensamma intresse att främja vattenvården i Bohusläns kustvatten och efter överenskommelse även omkringliggande vatten.

Förbundets verksamhet finansieras med

- Årsavgift för kommuner (en grundavgift/andel, andelarna fördelas efter folkmängd)
- Avgift för recipientkontrollprogram, övriga kontrollprogram för vattenbruk, industrier mm. Avgifterna baseras på lämnade uppdrag till vattenvårdsförbundet.

Ursprungligen lämnade troligen medlemmarna uppdrag till förbundet som speglade vad deras enskilda recipientkontrollprogram annars skulle ha innehållit. Medlemsnyttan var då lätt att se för varje medlem. Någon förteckning över lämnade uppdrag har inte hittats.

Vattenförvaltningens utveckling, ökad kunskap om miljöfrågornas betydelse både för bl.a. kustsamhällena samtidigt som många medlemmar och berörda myndigheter fått ny personal som inte var med från början, har lett till att förbundets styrelse och många medlemmar idag upplever ett behov av att kunna förtydliga medlemsnyttan, både för egen del och i sin kommunikation gentemot omvärlden..

Vid ingången av 2014 hade Bvuf 38 medlemmar – 12 kommuner, 24 bolag, lantbrukarnas riksförbund samt Västra Götalandsregionen. 2013 betalade förbundet nästan 3,5 Mkr för samordnad recipientkontroll, ofta benämnt Bvuf:s Miljöövervakningsprogram. I Bilaga 2 finns exempel på andra vattenvårdsförbund eller motsvarande och kortfattade beskrivningar av deras uppdrag och roll.

Pågående samordnad recipientkontroll/miljöövervakning jämfört med tillsynsmyndighetens krav

Bvuf:s samordnade recipientkontroll/miljöövervakningsprogram består av olika delprogram, för olika parametrar, se Bilaga 1. Bvuf:s styrelse beslutar årligen om nästkommande års samordnade recipientkontroll/miljöövervakningsprogram. Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet och tillika ansvarig för regional miljöövervakning, påverkar utformningen av miljöövervakningsprogrammet via dialog med förbundet inför beslut och indirekt genom att ålägga enskilda medlemmar inga eller mindre omfattande krav på recipientkontrollprogram.

Resultaten från alla delprogram rapporteras på Bvuf:s hemsida, och används av medlemmarna i t ex sina årliga miljörapporter, utformning av egenkontrollprogram och eventuella förebyggande eller avhjälpanande åtgärder samt av länsstyrelsen och HaV som underlag i den regionala respektive i den nationella miljöövervakningen.

4. Vattenförvaltning och Miljöövervakning av vattenförekomster

Beskrivningen nedan av Vattenförvaltning och Miljöövervakning genom recipientkontroll efter Vattenmyndigheternas rapport "Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten, Vattenmyndigheternas förslag till strategi, Rapport juni 2013":

<http://www.vattenmyndigheterna.se/Sv/publikationer/gemensamt/publikationer/Pages/anpassning-av-overvakning-till-ramdirektivet-for-vatten-vattenmyndigheternas-forslag-till-strategi.aspx#.UwN3Zf2PWcE.gmail>

Ramdirektivet för vatten ställer krav på att Vattenförvaltningen i varje land inom EU ska upprätta övervakning inom varje vattendistrikt, så att en sammanhållen och heltäckande översikt skapas för distriktets vattenförekomster.

Övervakningens roll i ramdirektivet för vatten är central för att beskriva det initiala tillståndet i våra vatten, dimensionera och verifiera eventuella åtgärder samt bevaka att statusen inte försämras. Övervakningen ligger till grund för statusbedömning av vattnet, beslut om miljö kvalitetsnormer, förvaltningsplan och åtgärdsprogram, i enlighet med ramdirektivet. Övervakning delas enligt definitionen i direktivet, upp i kontrollerande, kvantitativ, operativ och undersökande övervakning. Kvantitativ övervakning gäller enbart grundvatten. Undersökande övervakning behöver definieras ytterligare och används knapp i dagsläget.

I kontrollerande övervakning kan både påverkade och opåverkade områden ingå för att ge en generell bild av vattenstatusen. Operativ övervakning ska finnas i alla vattenförekomster som inte uppnår eller är i riskzonen att inte uppnå god ekologisk eller kemisk status. När vattenförekomsternas status är god och inga tecken tyder på försämring ger vattendirektivet möjlighet att minska övervakningsresurserna så att övervakning endast behöver utföras var tredje förvaltningsplan.

Pågående miljöövervakning i Sverige har delvis utvecklats före Miljöbalkens (1999) och vattendirektivets (2004) ikraftträdande och innan Vattenmyndigheterna (2004) och Havs- och vattenmyndigheten (2011) inrättades. Detta medför att inte alla delövervakningsprogram överensstämmer helt med vattendirektivets och havsmiljödirektivets syften, inte är helt samordnade och att fördelningen av roller, mandat och finansiering inte är helt tydlig.

Miljöövervakning genom recipientkontroll

Beskrivningen nedan av Miljöövervakning genom recipientkontroll enligt Naturvårdsverkets hemsida

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Miljoovervakning>

"Recipientkontroll" innebär övervakning av miljöförhållandena i ett påverkat område. Regional övervakning av miljön startade på 1950-talet då oro över de tilltagande miljöproblemen ledde till att kommuner och industrier slöt sig samman i vattenvårdsförbund som övervakade vattenmiljön där föroreningarna släpptes ut, så kallad recipientkontroll.

Recipientkontrollprogrammen utgår numera från miljöbalken och beslutas av regeringen, länsstyrelser, kommuner eller andra myndigheter.

Recipientkontrollens syften är att:

- belysa miljöeffekterna av utsläpp och föroreningar
- undersöka samband mellan miljöns tillstånd och eventuella förändringar som uppstått till följd av föroreningar
- ge underlag för att planera, utföra och utvärdera miljöskyddande åtgärder.

Ansvariga inom företag och andra verksamheter som påverkar miljön är skyldiga att undersöka miljöeffekterna. Det kan exempelvis gälla vilken effekt företagets avloppsvatten har på ytvatten och grundvatten. Därmed både skapar och använder företrädare för de olika verksamheterna värdefulla miljöövervakningsdata.

Samordning av recipientkontroll ger helhetsbild

När ett större geografiskt område påverkas av föroreningar från flera håll kan olika verksamheter (exempelvis flera företag som släpper ut föroreningar) enas om en så kallad samordnad recipientkontroll. Området kan vara ett län, ett vattendrag eller ett kustområde.

Samordnad recipientkontroll ska i första hand beskriva hur den samlade påverkan ser ut i recipienten, inte vilken påverkan enskilda anläggningars utsläpp har. Vanligtvis administreras och finansieras den samordnade recipientkontrollen av frivilliga vattenvårdsorganisationer. Deras målsättning är att värna om god miljö kvalitet och att ge underlag för effektiva åtgärdsprogram. Medlemmarna består främst av kommuner och företag som släpper ut miljöstörande ämnen.

Samordnad recipientkontroll har stora likheter med miljöövervakning och utgör ofta en stor del av den regionala miljöövervakningen. För att kunna nyttjas på bästa sätt är det viktigt att resultaten från recipientkontroll och miljöövervakning är jämförbara.

Beslut om samordnade recipientkontrollprogram fattas av medlemmarna själva, via respektive förbunds styrelse. Detta skiljer sig från om medlemmarna skulle ha varsitt recipientkontrollprogram, då länsstyrelsen (eller i vissa fall kommunens miljömyndighet) skulle fatta beslut om recipientkontrollprogram. Bvvf har dialog med tillsynsmyndigheterna inför beslut om den samordnade recipientkontrollen/miljöövervakningsprogrammet.

Samordning av recipientkontroll är kostnadseffektiv

Fördelarna med samordnad recipientkontroll är sänkta kostnader och en mer omfattande utvärdering av miljö tillståndet. Samordnade insatser lönar sig, bland annat genom rationaliseringar och möjligheter till fördjupade tolkningar av resultaten.

Behovet av samordning är ännu större i områden där miljö kvalitetsnormer är införda, eftersom åtgärdsprogrammen då kan bli effektivare.

Nationell, regional och kommunal miljöövervakning kan samordnas vid val av provtagningslokaler, metoder och laboratorieanalyser samt vid själva undersökningen.

Direktiv, lagar och förordningar som styr miljöövervakning

Nedan är i huvudsak enligt HaV:s hemsida

<https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/miljoovervakning.html>

Havsmiljödirektivet och vattendirektivet är de två viktigaste EU-direktiven för hav och kustvatten. HaV har ansvar för att se till så att Sveriges åtaganden fullföljs. Även Emissionsdirektivet påverkar de verksamheter vars verksamhet inverkar på havsmiljön.

Den nationella lagstiftningen som rör miljöövervakning av svenska vatten är sedan 1999 huvudsakligen samlad i miljöbalken. Svensk lagstiftning sker på tre nivåer. Lagar utfärdas av riksdagen, förordningar utfärdas av regeringen och myndighetsföreskrifter utfärdas av myndigheter. HaV publicerar kontinuerligt föreskrifter i sin författningssamling. <https://www.havochvatten.se/miljopolitik-och-lagar/lagstiftning/havs--och-vattenmyndighetens-forfattningssamling.html>

Till miljöbalken finns ett antal förordningar. Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980901.HTM>

Samordning av miljöövervakning och olika aktörer

Beskrivningen av samordning av miljöövervakning enligt Vattenmyndigheternas rapport "Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten, Vattenmyndigheternas förslag till strategi, Rapport juni 2013":

<http://www.vattenmyndigheterna.se/Sv/publikationer/gemensamt/publikationer/Pages/anpassning-av-overvakning-till-ramdirektivet-for-vatten-vattenmyndigheternas-forslag-till-strategi.aspx#.UwN3Zf2PWcE.gmail>

Miljöövervakning av svenska vattenförekomster samordnas och bedrivs av olika aktörer på flera nivåer:

NMÖ = Nationell miljöövervakning - Vattenmyndigheterna VMa, Havs och vattenmyndigheten

HaV, SMHI, Fiskeriverket m.fl. nationella datavärdar

RMÖ = Regional miljöövervakning - länsstyrelserna

SRK = Samordnad recipientkontroll - vattenvårdsförbund m.fl.

RK = Recipientkontroll - verksamhetsutövare

KÖ = Kommunal övervakning

Vattenmyndigheterna har ansvar för att ta fram övervakningsprogram som följer ramdirektivet för vatten och vattenförvaltningsförordningen samt för att övervakningen genomförs.

Naturvårdsverket, HaV och Sveriges Geologiska undersökning, SGU, har det övergripande samordningsansvaret för nationell och regional miljöövervakning av vatten. HaV har rapporteringsansvaret till EU.

Vattenmyndigheternas illustration av den samlade övervakningen för att uppfylla ramdirektivet för vatten. Den består av olika delar som bedrivs av flera aktörer, på olika nivåer och med olika finansiering. Bild efter "Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten, Vattenmyndigheternas förslag till strategi, Rapport juni 2013".

Den statligt finansierade miljöövervakningen är indelad i tio olika programområden:

- luft
- kust och hav
- sötvatten
- våtmark
- skog

- jordbruksmark
- fjäll
- landskap
- miljögiftssamordning
- hälsorelaterad miljöövervakning.

Ansvaret för programområde Kust och hav och Sötvatten delas mellan Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (HaV). Respektive myndighet ansvarar för uppdateringar inom sitt ansvarsområde. De delar av programområde Kust och hav som berör miljögifter samt övriga programområden finns i huvudsak på Naturvårdsverket.

God samordning av miljöövervakning är nödvändig för att få en heltäckande bild av miljösituationen. En miljöövervakning i samverkan ger också ökad förståelse, mer delaktighet och är samhällsekonomiskt fördelaktigt. Samordningen innebär att miljöövervakningen genomförs inom alla mätprogram så att resultaten är användbara och tillgängliga för alla som arbetar med övervakning av miljötillståndet.

Nedan är i huvudsak enligt HaV:s hemsida

<https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/miljoovervakning.html>

Resultat som kan användas för att beskriva och analysera miljötillståndet tas fram i många verksamheter och av en rad olika aktörer t ex:

- Vattenmyndigheter, VMa är fem länsstyrelser som har utsetts till vattenmyndigheter med ansvar för samordning och beslut inom respektive vattendistrikt. Varje vattenmyndighet har en vattendelegation som består av sakkunniga representanter utsedda av regeringen. VMa har ansvar för att ta fram övervakningsprogram som följer ramdirektivet för vatten samt för att övervakningen genomförs. VMa bedriver ingen egen övervakning och har för närvarande inte mandat att ställa krav på andra aktörers övervakning.

Vattenmyndigheterna samordnar arbetet med att förvalta kvaliteten på vattenmiljön och de fem vattendelegationerna beslutar om miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och förvaltningsplan.

- Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten, HaV, ansvarar tillsammans för samordningen av miljöövervakning i Sverige samt driver det nationella miljöövervakningsprogrammet med tio programområden.

- HaV ansvarar för samordning av vattenrelaterad miljöövervakning i Sverige samt driver de limniska och marina delarna i det nationella miljöövervakningsprogrammet. Havs- och vattenmyndigheten finansierar den nationella miljöövervakningen, och äger de data som samlas in. Dessa data får fritt användas om källan anges. Mer information om den nationella miljöövervakningen finns på [Havs- och vattenmyndighetens webbplats](#)

Nationella datavärddar har av HaV fått i uppdrag att lagra, kvalitetssäkra och tillgängliggöra data för sjöar, vattendrag respektive hav, samt att ta fram vissa bearbetningar av data som beräkningar av belastningen på havet. Dessa data används bland annat till olika [nationella och internationella rapporter](#).

Kust och hav

[Hydrografiska, kemiska och marinbiologiska data från Östersjön och Västerhavet](#), SMHI

[Fiskdata från Sveriges kuster](#), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser

Sötvatten

[Grundvattenkemidata](#), Sveriges geologiska undersökning (SGU)

[Kemiska och biologiska data i sjöar och vattendrag. \(Ej fisk, se nedan\)](#), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för vatten och miljö

[Fiskdata från Sveriges sjöar](#), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser

[Fiskdata från Sveriges vattendrag](#), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser

Biologisk mångfald

[Artdata \(utom de marina och limniska artdata som nämns 8\(21\)\)](#), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), ArtDatabanken

Badvatten

[Badvattenkvalitet](#), Smittskyddsinstitutet (SMI)

HaV har vägledningsansvar för den samordnade recipientkontrollen och tar fram metoder och krav för tillsynsmyndigheterna.

- Naturvårdsverket ansvarar för och driver de nationella delarna av miljöövervakning på land och i luften.
- Länsstyrelsernas uppgift är att samordna regional och lokal/kommunal miljöövervakning och arbetet med att förvalta vattenkvaliteten i respektive län. Länsstyrelserna är tillsynsmyndighet i enlighet med Miljöbalken för kommuner och större företag som påverkar vattenrecipienter och beslutar om enskilda verksamheters program för recipientkontroll.
- Kommunernas miljöövervakning bedrivs för att tillgodose deras behov av information om miljön. Genom nationella föreskrifter och förordningar ansvarar kommunerna för att samla in uppgifter om badvatten- och luftkvalitet i tätorter.
Kommunerna har via miljöbalken skyldighet att ställa krav på egenkontroll av företag i kommunen. Dessa data kan ge viktig information om miljön och används också för internationell rapportering.
De ansvarar för dricksvattenförsörjning, rening av avloppsvatten och miljötillsyn. Kommunerna beslutar också om mark- och vattenanvändning och bebyggelseplanering; frågor med tydliga kopplingar till vattenkvalitet och hållbar vattenanvändning.
- Myndigheter med ansvar i miljömålssystemet gör undersökningar för att följa upp och utveckla miljömål och utvärdera genomförda miljöåtgärder.
- Sakmyndigheter som till exempel SMHI, Lantmäteriverket och Artdatabanken vid Sveriges lantbruksuniversitet, har i uppdrag att följa miljötillståndet inom sina sakområden.
- Verksamheter utövar egenkontroll och tillsyn enligt miljöbalken.
- Vattenvårdsförbund där olika verksamhetsutövare går samman i en förening och lägger samman sina egenkontrollprogram till en samordnad recipientkontroll, se exempel i Bilaga 2.
- Forskningsinstitutioner, t ex Havsmiljöinstitutet, och andra intresseorganisationer som driver fältförsök under längre tid kan också producera resultat av intresse för miljöövervakningen.
- Havsmiljöinstitutet har i uppdrag att bistå myndigheter med vetenskaplig kompetens i havsmiljöfrågor och förstärka det vetenskapliga stödet till nationell och regional miljöövervakning. Programområdet Havets tillstånd och utveckling är inriktat på beskrivning och analys av havets tillstånd och dess förändring i relation till samhällets utveckling.
- Kontaktgrupp Hav som är en sammanslutning av forskningsinstitutioner, myndigheter och fristående organisationer som är aktiva längs västkusten. Inom gruppen sker ett informellt utbyte av forskningsresultat och kunskap om aktuella havsmiljöfrågor. I Kontaktgrupp Hav ingår Havsmiljöinstitutet, Havs- och vattenmyndigheten, SLU, SMHI, Bohuskustens vattenvårdsförbund samt Länsstyrelserna i Västra Götalands län, Hallands län och Skåne län.
- Enskilda personer, ofta verksamma i ideella föreningar, bidrar också med värdefull information om miljön.

Översiktlig kostnadsfördelning för miljöövervakning

Siffrorna nedan är hämtade ur Vattenförvaltning och Miljöövervakning genom recipientkontroll enligt Vattenmyndigheternas rapport "Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten, Vattenmyndigheternas förslag till strategi, Bilaga 6, Rapport juni 2013" om inte annat anges:

Inom Västerhavets vattendistrikt läggs årligen totalt ca 47 Mkr på övervakning, varav 34 Mkr är för övervakning av vattenförekomster och drygt 13 Mkr för övrigt vatten. Staten står för ca 28 Mkr (ca 60%) varav nästan hälften är kalkeffektuppföljning. Resterande del på ca 19 Mkr (ca 40%) står olika verksamhetsutövare för via sin egenkontrol/recipientkontrollprogram eller via samordnad recipientkontroll.

Uppdelat på vattenkategorier används ca 10 Mkr/år till övervakning av sjöar, ca 23 Mkr till vattendrag, knappt 14 Mkr till kust, utsjö och övergångsvatten samt knappt 1 Mkr till grundvattnen. (Dock är inte kommunal övervakning av grundvatten medräknad eftersom den ännu inte ingår i VISS-databasen.) Av de 14 Mkr till kustvattenövervakning kommer knappt 10 Mkr (drygt 70%) från samordnad recipientkontroll och resten (knappt 30%) från statliga medel.

Längs Bohuskusten består miljöövervakningen av Bvfv:s samordnade recipientkontroll (knappt 3,5 Mkr 2013), det marina nationella övervakningsprogrammet och andra undersökningar som görs av SMHI och Fiskeriverket (summan okänd för författaren) samt från begränsade insatser som görs med statliga regionala medel knappt 600 tkr 2013. (Enligt "Program för Regional Miljöövervakning i Västra Götalands län 2009-2014.") Miljöövervakningen är i huvudsak inriktad på övergödning och i viss mån miljögifter.

5. Vilken relation har Bvfv med andra aktörer?

Bohusläns vattenvårdsförbund samverkar mest med Länsstyrelsen och Kontaktgrupp Hav. Resultat från miljöövervakningsprogrammet rapporteras till och används av flera myndigheter däribland Hav och Vattenmyndigheten för Västerhavet utan att förbundet har någon närmare relation till dem. Utbyte av erfarenheter mellan vattenvårdsförbund sker när man träffas på olika seminarier.

Länsstyrelsen

Bvfv har regelbundet dialog med länsstyrelsen, dels i rollen som tillsynsmyndighet för flertalet av medlemmarna och dels som ansvarig för regional miljöövervakning längs Bohuskusten. Dialogernas innehåll rör provtagningsupplägg, val av parametrar och metoder, krav enligt kommande direktiv och lagar samt samordning med annan miljöövervakning.

Kontaktgrupp Hav

är en sammanslutning av forskningsinstitutioner, myndigheter och fristående organisationer som är aktiva längs västkusten. Inom gruppen sker ett informellt utbyte av forskningsresultat och kunskap om aktuella havsmiljöfrågor. I Kontaktgrupp Hav ingår Havsmiljöinstitutet, Havs- och vattenmyndigheten, SLU, SMHI, Bohuskustens vattenvårdsförbund samt Länsstyrelserna i Västra Götalands län, Hallands län och Skåne län.

Kontaktgrupp Hav ger ut Västerhavet, en populärvetenskaplig tidskrift om miljön i just Västerhavet. Tidsskriften bevakar vad som händer med miljön och miljöarbetet i Skagerrak, Kattegatt och Öresund, både ut ett forsknings- och ett förvaltningsperspektiv. Ämnena i *Västerhavet* är angelägna för alla som bryr sig om hur havet utmed västkusten mår. (Tidigare gavs tidskriften ut under namnet Havsmiljön.)

6. Anpassning av miljöövervakning till ramdirektivet för vatten

Nedan enligt Vattenmyndigheternas rapport "Anpassning av övervakning till ramdirektivet för vatten, Vattenmyndigheternas förslag till strategi, Rapport juni 2013":

<http://www.vattenmyndigheterna.se/Sv/publikationer/gemensamt/publikationer/Pages/anpassning-av-overvakning-till-ramdirektivet-for-vatten-vattenmyndigheternas-forslag-till-strategi.aspx#.UwN3Zf2PWcE.gmail>

Som inledningen av kapitel 4 beskriver har nu pågående miljöövervakning i Sverige delvis utvecklats före Miljöbalkens (1999) och vattendirektivets (2004) ikraftträdande och innan tillkomsten av Vattenmyndigheterna (2004) och Havs- och vattenmyndigheten (2011). Detta medför att alla delprogram för miljöövervakning inte upprättades med vattendirektivets syften som utgångspunkt, inte är helt samordnade och att fördelningen av roller, mandat och finansiering inte är helt tydlig.

Vattenmyndigheterna tog 2013 fram ett förslag till anpassning av miljöövervakningen av våra vattenförekomster till ramdirektivet för vatten. HaV och SGU har deltagit i delar av arbetet. Rapporten tar upp tre förbättringsområden för Sverige som behöver utredas. Rapporten har skickats till Miljödepartementet och berörda myndigheter. Flertalet förslagspunkter kommer troligen att på något sätt påverka Bvuf:s verksamhet i framtiden:

- Bemyndigande, finansiering och samordning
 - Roll, mandat, befogenheter och finansiering för aktörerna inom vattenövervakning måste tydliggöras och förbättras för att Sverige ska kunna uppfylla EU:s krav.
 - PPP-/UPP-principen (polluter/user pay principle) hur alla som nyttjar vattnet ska bidra till övervakningen. Vissa branscher bidrar inte idag.
 - Samordningsuppdrag mellan HaV, NV, SGU, Jordbruksverket m.fl. med syfte helhetssyn och nationell synkronisering kräver initiering i regleringsbrev.
 - Övervakningen av gränsvatten mellan Sverige, Norge och Finland behöver utvecklas.
 - Synen på recipientkontroll behöver revideras för att kunna nyttjas bättre i vattenförvaltningens syfte.
 - Fler övervakningsstationer måste nyttjas bättre i vattenförvaltningens syfte, tex stationer får recipientkontroll och råvattenkontroll av vatten som används för dricksvattenproduktion.
- Övervakningens utformning
 - Gruppering av vattenförekomster, typindelning och typspecifika referensförhållanden.
 - Utöka övervakning med biologiska, hydromorfologiska kvalitetsfaktorer samt metaller och miljögifter och övervakning i dricksvattenförekomster.
 - Utveckla den kemiska övervakningen av grundvatten, kräver att finansieringen löses.
 - Utveckla den kvantitativa övervakningen av grundvatten.
 - Den undersökande övervakningen behöver definieras tydligare och utvecklas.
- Datahantering och kvalitetssäkring
 - VISS behöver bli den metadatabas som används för all övervakning och recipientkontroll för att all övervakning skakunna rapporteras till EU.
 - ID-sättningen av övervakningsstationer behöver bli enhetlig.
 - Datarutiner och rutiner för kvalitetssäkring och tillgängliggörande av data behöver fortsätta förbättras.
 - Övervakningens konfidensnivå (tillförlitlighet) och precision måste definieras.

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2009-2015 identifierade ett flertal åtgärder som krävs för att Sveriges vatten ska nå god vattenkvalitet och Sverige ska uppfylla sina åtaganden enligt ramdirektivet för vatten. Åtgärd 4 beskriver bl.a. åtgärder som behöver vidtas av myndigheter:

- Havs- och vattenmyndigheten behöver i samråd med Naturvårdsverket ta fram underlag för, och utveckla föreskrifter och/eller andra styrmedel för vattenrelaterad miljöövervakning och recipientkontroll så att all sådan övervakning uppfyller tydliga och gemensamma krav med avseende på kvalitet, tillgänglighet, spårbarhet och jämförbarhet samt för vad som i övrigt krävs enligt förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

7. Slutord och förslag

Utredningen startade med ambitionen att förstå roller och mandat för Bohuskustens vattenvårdsförbund och övriga aktörer involverade i miljöövervakning och recipientkontroll för Bohuslänns kustvatten. Utredningen har medfört klargöranden men det krävs en del arbete på nationell nivå för att olika myndigheters roller, mandat, finansiering mm ska bli tydligt och överblickbart.

Uppdraget från styrelsen att klargöra Bvvs roll är därför i nuläget inte möjligt att genomföra komplett och tydligt.

Frågan om nuvarande miljöövervakningsprogram uppfyller myndigheternas krav är inte heller möjlig att besvara entydigt eftersom beslut om samordnade recipientkontrollprogram fattas av medlemmarna själva, via respektive förbunds styrelse. Om medlemmarna skulle ha varsitt recipientkontrollprogram skulle länsstyrelsen (eller kommunens miljömyndighet) fatta beslut om recipientkontrollprogrammen. Slutsatsen efter samtal med tillsynsmyndigheterna är att myndigheten har god insyn i miljöövervakningsprogrammet och har goda möjligheter att i dialog med förbundet påverka övervakningens upplägg, kvalitet och omfattning. Detta leder till slutsatsen att förbundets miljöövervakning överensstämmer med myndigheternas förväntningar även om de i nuläget inte kan ställa formella krav på förbundet, utan bara på enskilda medlemmar.

Vattenförvaltningsarbetet kommer att fortsätta utvecklas de närmaste åren. Bohuskustens vattenvårdsförbund kan fortsätta utveckla verksamheten parallellt med förbundet följer och efterfrågar resultat från:

- arbetet med att utreda roller, ansvarsfördelning mm på nationell nivå,
- Havs- och vattenmyndighetens arbete, i samråd med Naturvårdsverket, med att ta fram underlag för, och utveckla föreskrifter och/eller andra styrmedel för vattenrelaterad miljöövervakning och recipientkontroll
- länsstyrelsen i Västra Götaland ser över sina rutiner för samarbetet med vattenvårdsförbunden

Nedan följer några idéer på vad förbundet kan arbeta vidare med, i huvudsak idéer sammanställda från seminariedagen den 19 februari 2014:

Utveckla det samordnade recipientkontrollprogrammet, bredda fokus

Förbundet kan fortsätta att tillsammans med medlemmarna, länsstyrelsen och i samverkan med andra vattenvårdsförbund utveckla och förbättra nuvarande recipientkontrollprogram/ miljöövervakningsprogram och anpassa program och verksamhet till framtida krav. Tolkning och analys av både årsvisa resultat och långsiktiga trender kan utvecklas ytterligare, liksom åtgärdsförslag för att åstadkomma förbättringar. Miljöövervakningens fokus har breddats succesivt och de senaste direktiven och lagarna tyder på att breddningen fortsätter. Biologi och klimat är områden där förväntningarna på övervakningen ökar.

Samverkan med ansvariga för recipientkontroll i närliggande kustvatten, Halland och Norge, kan troligen bidra till utveckling av övervakningsprogrammen och en ökad kunskap om tillståndet i havet längs västkusten.

Förtydliga medlemsnyttan för att behålla och värva medlemmar

Bvuf:s stadgar säger att avgifter för recipientkontroll ska baseras på lämnade uppdrag till vattenvårdsförbundet. Förbundets medlemmar kan fundera på om uppdraget till förbundet är tillräckligt tydligt för att nyttan med förbundet ska vara tydlig och lätt att kommunicera i respektive organisation.

Förbundet kan arbeta för att engagera nya medlemmar och nya branscher längs Bohuskusten, i enlighet intentionerna om vattenförvaltningsarbete i ramdirektivet för vatten.

Samverkan med övriga aktörer

Förbundet kan som nämnts ovan öka samverkan och erfarenhetsutbytet med andra aktörer angående miljöövervakning och med att engagera medlemmar. Därutöver kan samverkan utveckla frågor som t.ex.:

- upphandling av konsulttjänster för genomförandet av övervakningen
- mötes-/kommunikationsformer internt i förbundet och styrelsen
- informationsspridning till och kommunikation med allmänheten
- lämpliga åtgärder för att nå god vattenstatus

Källförteckning

Hemsidor

Vattenmyndigheterna <http://www.vattenmyndigheterna.se/>

Havs- och vattenmyndigheten <https://www.havochvatten.se/>

Länsstyrelsen <http://www.lansstyrelsen.se/>

Havsmiljöinstitutet <http://www.havsmiljoinstitutet.se>

Sveriges vattenorganisationer <http://www.vattenorganisationer.se/>

Fyrbodals kommunalförbund <http://www.fyrbodal.se>

Göteborgsregionens kommunalförbund <http://www.grkom.se>

Nationella datavärddar

Kust och hav

[Hydrografiska, kemiska och marinbiologiska data från Östersjön och Västerhavet](#),[☒] SMHI

[Fiskdata från Sveriges kuster](#),[☒] Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser

Sötvatten

[Grundvattenkemidata](#),[☒] Sveriges geologiska undersökning (SGU)

[Kemiska och biologiska data i sjöar och vattendrag. \(Ej fisk, se nedan\)](#),[☒] Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för vatten och miljö

[Fiskdata från Sveriges sjöar](#),[☒] Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser

[Fiskdata från Sveriges vattendrag](#),[☒] Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser

Biologisk mångfald

[Artdata \(utom de marina och limniska artdata som nämns ovan\)](#),[☒] Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), ArtDatabanken

Badvatten

[Badvattenkvalitet](#),[☒] Smittskyddsinstitutet (SMI)

Bilaga 1 Genomgång av avtal för genomförande av miljöövervakningsprogram

Miljöövervakningsprogrammet bestod under 2013 av 6 delprogram (nr 1, 2, 4, 6, 7, 8 i svart text i tabellen) samt sammanställning av näringstillförsel.

Del-program	Undersökning	Avtal och utförare	Kommentar
1	Hydrografi Pågått sedan 1990. Mätningar varje månad på 14 stationer.	Finns t.o.m. 2013 hittills SMHI	Kommer föreslås fortsätta 2014.
2	Växtplanktonundersökningar Pågått sedan 1990. Proverna tas en gång per månad på sex stationer	Finns t.o.m. 2013 hittills SMHI	Kommer föreslås fortsätta 2014.
3	Miljögifter i sediment och biologiskt material (fisk, alger, musslor och krabba) Mätningar var femte år, 1992, 1997, 2002, 2006 och 2011 etc.	tidigare SGU	Planering för nästa provtagningsomgång påbörjas under 2014.
4	Övervakning av mjukbottenfauna Sedimentprofilsfotografering en gång per år i tre fjordar.	Finns för 2013 Marin Monitoring AB	Utvärdering av delprogrammet ska göras innan beslut för 2014.
5	Övervakning av hårbottenfauna Undersökning på 4 lokaler en gång per år.	Ingen övervakning 2012, 2013 och tills vidare tidigare Marin Monitoring AB	Utvärdering för att hitta statistiskt säker metod inför ev återstart av delprogrammet.. Rapport från NIVA kom i maj 2013.
6	Undersökning av snabbväxande alger och mobil epifauna, grundområdesfauna Årlig flygfotografering. Provtagning i 16 grunda vikar och några fasta lokaler.	Hydro Gis	Samordnas med delprogram 8 Årsvis upphandling 2013 genomfördes endast flygfotografering, direktupphandling Det gamla avtalet saknade tydlig skrivning om ägarskap av data Kommer föreslås fortsätta 2014.
7	Makroalger Årlig dykinventering som pågått sedan 1992, nu i tre lokaler i Brofjorden.	Avtal fanns för 2012 Ingen mätning 2013 o inget avtal 2013, skulle varit påkopplat Ist provtagning, som fick förhinder. Marine Monitoring AB (rapporterar till SMHI)	Kommer föreslås fortsätta 2014.

Del-program	Undersökning	Avtal och utförare	Kommentar
8	Snabbväxande alger Flygfotografering och insamling av provmaterial en gång per år	HydroGIS AB	Samordnas med delprogram 6 2013 genomfördes endast flygfotografering och under 2014 planeras flygfotografering samt utvärdering av de statistiska metoderna-
9	Toxinkontroll av musslor	Livsmedelsverket gjorde analysen tidigare	Good will Utgår enligt styrelsebeslut hösten 2013
	Sammanställning av näringstillförsel	DHI 2009, 2010, senare ingen slutförd pga av avsaknad av data bla från Ist Beställda före 2010.	Kommer föreslås fortsätta 2014
Nytt förslag 2013	Övervakning av mikroskopiska partiklar	-	Styrelsen beslutade avvakta krav från myndigheter
tidigare	Radioaktivitet Genomförs vid behov	1993, 1998, 2008	

Bilaga 2 Exempel på andra vattenvårdsaktörer i Sverige

Västra Götaland

Göta Älvs vattenvårdsförbund

<http://www.gotaalvvvf.org/>

Göta älvs vattenvårdsförbund är en ideell organisation, d.v.s. en frivillig sammanslutning. 2010 utgjordes medlemmarna i förbundet av 13 kommuner, 37 företag och 7 stycken övriga medlemmar. Av de senare är 4 fiskevårdsområden. Samtliga medlemmar är intressenter som påverkar och/eller påverkas av Göta älv och dess biflöden. Förbundet leds av en styrelse som består av 12 ordinarie ledamöter och 4 suppleanter. Kommunerna och företagen tillsätter vardera hälften av platserna.

Arbetet sker i nära samråd med miljöövervakande organ såsom Länsstyrelsens vattenvårdsenhet, Vattenmyndigheten och kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder liksom företrädare för näringsliv, forskning och naturvård. Primärt sker arbetet genom att samordna och genomföra nödvändig vattendragskontroll inom området.

För administration och projektledning köper förbundet tjänster från Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)länk till annan webbplats, öppnas i nytt fönster.

Halland

Kungsbackaåns vattenvårdsförbund

Kungsbackaåns Vattenråd tillika Kungsbackaåns Vattenvårdsförbund

<http://www.kbavvf.se/index.htm>

Nissans, Viskans, Åtrans och Lagans vattenråd ombildade från respektive vattenvårdsförbund

Exempel Nissan vattenråd: <http://www.vattenorganisationer.se/nissansvr/>

År 2010 ombildades Nissans Vattenvårdsförbund till Nissans Vattenråd. Vattenrådet skall vara en viktig sammanhållande länk inom Nissans avrinningsområde för att myndigheter, kommuner, verksamhetsutövare, ideella organisationer och allmänheten gemensamt skall kunna genomföra EU:s vattendirektiv (2000/60/EG). Förutom att fortsätta med de kemiska och biologiska provtagningarna kommer vattenrådet bl.a. att fånga upp lokal kunskap och synpunkter om vattnets kvalitet, var eventuella problem finns och vad som borde åtgärdas. Vattenrådet har ett stort intresse av att bilda tematiska och geografiska arbetsgrupper för att säkerställa den lokala förankringen inom hela avrinningsområdet. Det är också viktigt att Vattenrådet har en kontinuerlig dialog med Vattenmyndigheten. Synpunkter från ett engagerat och kunnigt vattenråd väger tungt då myndigheterna skall besluta om statusklassningar enligt fastställda miljökvalitetsnormer och åtgärdsplaner.

Tidans vattenförbund

<http://www.tidansvattenforbund.se/>

Tidans Vattenförbund är en sammanslutning av intressenter och användare av vattnet i Tidans avrinningsområde. Förbundet är bildat vid förrättning enligt lagen (1976:997) om vattenförbund den 16 januari 1984.

Förbundets medlemmar utgörs av kommuner, markavvattningsföretag, industrier, bevattningsintressenter, kraftproducenter, lantbruksföretag, fiskevattenägareförbund, fiskevårdsföreningar och andra som påverkar eller utnyttjar vattnet i avrinningsområdet.

Förbundets uppgifter:

- Att genom vattenvårdande åtgärder främja ett från allmän eller enskild synpunkt ändamålsenligt utnyttjande av vattnet.
- Med ett fast provtagningsprogram genomför förbundet såväl kemiska som biologiska undersökningar i ett stort antal provpunkter.
- Genom att fortlöpande följa vattnets kvalitet och de förändringar som sker ge en bra bild av de förhållanden som råder i vattensystemet.

Resultaten visar även om insatta åtgärder haft avsedd effekt eller om ytterligare åtgärder behövs för att förbättra förhållandena.

Förbundet genomför också rensningar, restaureringar och åtgärder för att underlätta fiskvandring i vattendragen.

Vänern, Vättern

Både Vänerns och Vätterns vattenvårdsförbund har hemsidor som ligger på länsstyrelsens projektwebb.

Vänerns vattenvårdsförbund

<http://projektwebbar.lansstyrelsen.se/vanern/Sv/organisation/Pages/index.aspx>

Vänerns vattenvårdsförbund är en ideell förening med medlemmar som alla på något sätt nyttjar, påverkar, utövar tillsyn eller i övrigt värnar om Vänern. Vår styrelse består utav förtroendevalda medlemmar. Förbundet har ett kansli som ansvarar för att samordna och sprida information om Vänern och svarar på frågor om förbundet.

Förbundet ska verka för att Vänerns naturliga miljöförhållanden bevaras genom att:

- fungera som ett forum för miljöfrågor och ge information om Vänern.
- fungera som ett vattenråd för Vänern.
- genomför undersökningar av Vänern.
- sammanställa och utvärdera resultat från miljöövervakningen
- formulera miljömål och föreslå åtgärder där det behövs. Vid behov initiera ytterligare undersökningar. Initiera projekt som ökar kunskapen om Vänern.
- informera om Vänerns miljö tillstånd och aktuella miljöfrågor.
- ta fram lättillgänglig information om Vänern
- samverka med andra organisationer för att utbyta erfarenheter och effektivisera arbetet.

Vätternvårdsförbundet

<http://projektwebbar.lansstyrelsen.se/vattern/Sv/vatternvardsforbundet/forbundet/Pages/index.aspx>

Förbundet arbetar för Vättern genom att:

- Påverka samhällsplanering för sjöns bästa.
- Samordna och utvärdera undersökningar.
- Initiera konkreta åtgärder, t ex driva projekt.
- Sprida information om Vättern, bl a genom rapporter, leda konferenser m m.

Därigenom avses följande mål uppnås:

- Bevara sjön som näringsfattig klarvattenssjö.
- Bevara yrkes- och fritidsfiske samt friluftsliv.

- Säkerhetsställa vattentätkvaliteten.

Miljöövervakningsprogrammet följer den beslutade Vattenvårdsplanen. Miljömål i vattenvårdsplanen (beslutas av förbundet) avses följas upp och vid behov revideras efter kalenderåret 2012.

Tabell 3. Löpande miljöövervakningsprogram i Vätterns avrinningsområde där behov av samarbete är nödvändigt.

Program	Huvudman	Årskostnad (ca)
Samordnad miljöövervakning av Vättern och dess tillflöden	Vätternvårdsförbundet	2,1 milj
Norra Vätterns recipientkontroll	Askersunds kommun	500 000 kr/år (sett över en treårsperiod)
Södra Vätterns recipientkontroll	Jönköpings kommun	570 000 kr/år (sett över en treårsperiod)
Motala ström Recipientkontroll	Motala ströms Vattenvårdsförbund	Endast ett fåtal provpunkter berörs
Regional miljöövervakning	Respektive Länsstyrelse	-
Kalkeffektuppföljning/biologisk återställning	Respektive Länsstyrelse	-
Nationella trendvattendrag/sjöar	Havs-och Vattenmyndigheten	-
Åtgärdsspecifika uppföljningar	Beror på åtgärd, ofta kommun	-

Norra Vätterns Recipientkontroll har årliga möten där miljösituationen diskuteras (se Vattenråd) dit förbundet kallas. Förbundet har utbyte med Motala Ströms Vattenvårdsförbund för relevanta frågor.

Övriga Sverige

Mälarens vattenvårdsförbund

<http://www.malaren.org/>

Den 13 mars 1998 bildades Mälarens vattenvårdsförbund.

En bred samverkan kring hur miljöövervakningen av Mälaren ska bedrivas är ett viktigt motiv för att bilda ett vattenvårdsförbund. Samverkan och delaktighet i dessa frågor är en grundsten för miljösamarbetet. Anspråken på Mälaren är många och i vissa fall motstridiga vilket ställer höga krav på samverkan. Ett vattenvårdsförbund kan förbättra förutsättningarna för en sådan samverkan.

Förbundets syfte är att bidra till ett bättre underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren. Därigenom förbättras möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder.

Förbundet möjliggör en ökad aktivitet, effektivitet och kvalitet i miljöövervakningen genom samverkan av resurser.

Förbundets verksamhet är enligt stadgarna:

- Att bedriva miljöövervakning av Mälaren och i samband med detta ta fram underlagsmaterial om tillståndet i vattenmiljön.
- Att redovisa miljöövervakningens resultat på sådant sätt att det blir till nytta i medlemmarnas löpande verksamhet och i planerings- och utvecklingsarbete i kommuner, företag, myndigheter m fl.

- Att fungera som forum för samråd och information i vattenvårdsfrågor.
- Att samverka med andra vattenvårdsförbund och vattenförbund för erfarenhetsutbyte och effektivt resursutnyttjande.
- Att tillgodose allmänhetens behov av lättillgänglig information om Mälaren.

Hjälmarens vattenvårdsförbund

<http://www.vattenorganisationer.se/hjalmaren/index.php>

Idag har förbundet 27 medlemmar bestående av bland annat kommuner, landsting, privata företag och intresseorganisationer inom lantbruket. Medlemskapet är frivilligt men har ekonomiska och organisatoriska fördelar.

Årligen genomförs en kontroll, s.k. recipientkontroll, av den påverkan på vatten varje enskild medlem har genom sin verksamhet. Hjälmarens vattenvårdsförbund är nu också ett vattenråd. Med anledning av detta har vi nyligen anställt en vattensamordnare.

Indalsälvens vattenvårdsförbund

<http://indalsalven.se/>

Indalsälvens vattenvårdsförbund bildades 1997 och har idag 25 medlemmar i form av företag, organisationer och kommuner i avrinningsområdet. Verksamheten är främst miljöövervakning i form av en samordnad kontroll av Indalsälvens vattenkvalitet. Idag finns 21 provpunkter från fjäll till hav som förbundet ansvarar för. Dessutom samordnar förbundet information om annan vattenprovtagning i avrinningsområdet, t ex den som SLU och länsstyrelserna ansvarar för.

Svealands kustvattenvårdsförbund

<http://www.skvvf.se/>

Förbundet arbetar med miljöövervakning, miljöinformation och samordning av miljöövervakningsprogram för hela Svealandskusten, dvs kustvattnen i Uppsala, Stockholms och Sörmlands län (från Dalälvens mynning till Brävikens).

- har en budget på drygt 3 miljoner.
- provtagning och analyser utför Institutionen för Ekologi, Miljö och Botanik (EMB) vid Stockholms universitet på uppdrag av förbundet.
- har en halvtidsanställd förbundssekreterare
- Medlemmar: 22 kommuner, 2 länsstyrelser, 2 landsting, 13 företag, 3 vattenvårdsförbund och 5 övriga organisationer

Blekinge Kustvatten och Luftvårdsförbund

<http://www.bkvf.org/>

<http://www.vattenorganisationer.se/blekingekvlf/>

I slutet av 1980-talet uppstod ett behov för verksamhetsutövare med miljöpåverkan att samordna sin kontroll av påverkan i recipienterna. Därför bildades Blekinge Luftvårdsförbund 1989 och Blekingekustens Vattenvårdsförbund 1990. Blekinge var tidigt ute med att bilda samordningsförbund för kontroll av recipienterna. Liknande förbund finns på flera håll i Sverige. Från 2013 sköts kontrollen för både vatten och luft i detta gemensamma förbund.

Ur stadgarna är följande citat hämtat: "Förbundet har till uppgift att initiera och samordna erforderliga undersökningar för bedömning av påverkansgrad och utvecklingstendenser, i luft och kustvatten i Blekinge".

Provtagningarna följer uppgjorda program, och samordnas delvis med andra förbund och övervakningar. För närvarande sköts kontrollen av vatten av Medins Biologi AB, medan kontrollen av luft huvudsakligen utförs av IVL. Mätresultaten används för att långsiktigt följa utvecklingen i recipienterna. För vattendelen finns [resultaten](#) av mätningarna som söktjänst per station eller som [rapport](#) per undersökningsår. För luftvårdssidan finns [resultaten](#) som presentationsmaterial eller via länkar till IVL.